

SWEDSECS DISCIPLINNÄMND

BESLUT 2021-04-20
2021:09SwedSec Licensiering AB
Licenshavaren**BESLUT**

Disciplinnämnden meddelar licenshavaren en varning.

SKÄLBakgrund

Licenshavaren var vid tiden för de aktuella händelserna anställd som rådgivare hos ett anslutet företag och innehavare av aktiv licens hos SwedSec Licensiering AB ("SwedSec"). Hans licens är numera vilande.

Företaget har anmält dels att licenshavaren har beviljat bolån till kunder på ett sätt som inte stämt överens med företagets instruktioner för kreditgivning och kundkännedom, dels att han inte anmält en bisyssla.

Med hänvisning till företagets anmälan har SwedSecs disciplinutskott överlämnat ärendet till disciplinnämnden och föreslagit att licenshavaren meddelas en varning.

Företaget har anfört i huvudsak följande:

Vid företagets granskning av ett antal kreditärenden, beviljade under september 2019 till september 2020, har det framkommit att licenshavaren brutit mot företagets instruktioner genom att inte uppdatera kundkännedomen rörande bolån, sparande, handpenning, kontantinsats och andra insättningar. Licenshavaren har vidare beviljat krediterna trots att olika omständigheter borde föranlett ytterligare kontroller och försiktighet vid kreditbedömningen. – Det har hållits tre utredningssamtal med licenshavaren och av protokollen framgår att han uppgett att han inte minns några detaljer från de aktuella ärendena och att han kan ha missat att uppdatera kundkännedomen enligt företagets gällande regler.

Vidare har det i ett kreditärende uppdragats att varken anställningsavtal eller lönespecifikationer är uppvisade avseende huvudlåntagaren, trots att det står i kreditbeslutet att så ska ske då inkomsten avviker med mer än tio procent från inkomsten enligt UC. Krediten är

utbetald. Licenshavaren refererar till ett fall där inkomsten enligt UC avvek med mer än tio procent från den av kunden uppgivna inkomsten och att det konstaterades av både honom och företaget att inget fel hade begåtts. Företaget vill förtydliga att det ärende som företaget refererar till avser ett annat ärende än det som licenshavaren refererar till och där sagda avvikelser föreligger.

Det finns en princip som innebär att en kollega eller överordnad chef granskar, eller i vissa fall beviljar, en kredit som en rådgivare handlagt. Granskningen innebär bl.a. en kontroll av att det finns en kreditkalkyl som styrker en låntagares återbetalningsförmåga, att kreditupplysning är genomförd och att värdet på pantsatt objekt är relevant. Granskningen innebär inte att varje detalj kontrolleras, utan det förutsätts att varje rådgivare med rätt att hantera och bevilja krediter också förstår vikten av att följa vid var tid gällande regler och instruktioner. Enskilda rådgivare har således när det gäller kreditbeviljning ett ansvar att bedöma om lämnade uppgifter om exempelvis arbetsgivare, inkomster, arbetsintyg inklusive datering på arbetsintyg är rimliga.

Under utredningen framkom även att licenshavaren inte hade ansökt om godkännande gällande uppdrag utom tjänsten under 2019, då han var ordförande och ledamot i ett bolag. Bolaget ska enligt uppgift inte vara aktivt i dag.

Sammantaget anser företaget att licenshavaren har brutit mot företagets instruktioner gällande kundkännedom och kreditgivning, etiska riktlinjer och företagets instruktioner avseende uppdrag utom tjänsten. – Licenshavaren har tilldelats en skriftlig varning. Företagets förtroende för honom är skadat och han har omplacerats och fråntagits sin rätt att fullt ut hantera kreditärenden.

Licenshavaren har förnekat att han brutit mot instruktioner gällande kreditgivning men medgett misstag avseende kundkännedomen. Han har, efter att allmänt ha berättat om sin roll och sitt arbete i företaget, anfört i huvudsak följande:

Han anser att hans kreditgivning har varit helt i enlighet med företagets instruktioner gällande kreditgivning. Han har dessvärre brutit i kundkännedom, där han begått misstag och slarvat. Det fåtal kreditärenden som presenterades under mötet med företaget, och där företaget i sin anmälan påstår att omständigheterna borde föranlett ytterligare kontroller och försiktighet vid kreditbedömningen, är ärenden som han har tillstyrkt och hans tidigare chef beviljat. I ett ärende var det en kollega som beviljat krediten och han som tillstyrkt. Kreditärendet har således granskats, kontrollerats och beviljats av hans chef eller av annan kollega. Det han försökte poängtera under mötet med företaget var att ärendet har granskats av två olika rådgivare/chefer utan att någon ansett att det funnits skäl till att göra ytterligare kontroller. De kreditärenden som företaget lyfter fram och som han har tillstyrkt, har en kollega eller chef granskat, kontrollerat och därefter beviljat. Han har naturligtvis genomfört kontroller, t.ex. undersökt att arbetsgivaren är ett aktivt bolag och har omsättning och

anställda. Han har även gjort kontroller mot kund genom att ställa frågor samt begära in underlag som styrker att lön betalats ut.

När det gäller företagets påstående att i ett ärende varken anställningsavtal eller lönespecifikationer är uppvisade avseende huvudlåntagaren, trots att det står i kreditbeslutet att så ska ske då inkomsten avviker med mer än tio procent från UC-inkomsten, kom även detta ärende upp i mötet med företaget. Efter att de gått igenom den UC som togs, så fann de att inkomsten inte avvek med mer än tio procent och samtliga var då eniga om att beviljandet skett i enlighet med företagets instruktioner gällande kreditgivning. Han förstår därför inte varför vissa påstådda överträdelser har anmälts till SwedSec, när företrädare för företaget vid mötet nickade och instämde i att han inte brutit mot företagets regelverk gällande kreditgivning. Han vill tydliggöra, att det stämmer att han har skrivit så i det aktuella beslutet, men anledningen till att anställningsavtal eller lönespecifikationer inte uppvisades var på grund av att inkomsten inte avvek med mer än tio procent från UC-inkomsten. Han har när lånelöftet skulle bli ett bolån sett att inkomsten inte avvek med mer än tio procent och han har därför låtit bli att komplettera ärendet med dessa handlingar. Hans handläggning av ärendet har alltså inte inneburit att han brutit mot några regelverk.

Beträffande företagets uppgift om att avvikelser från UC-inkomst avser ett annat ärende i utredningen än det ärende han har berättat om, så kan han inte nu i efterhand minnas vilket ärende företaget avser. Det han kan stå fast vid är att det absolut inte föreligger uppsåt.

När det gäller kundkännedomen har han olyckligtvis begått misstag och slarvat. Han vet hur viktig kundkännedomen är i hans roll som rådgivare och i finansbranschen. Han hade verkligen önskat att han kunde vrida tillbaka tiden för att undvika detta, men i slutändan är han bara en människa och det bästa han kan göra är att ta lärdom av sina misstag för att de aldrig ska inträffa igen, vilket han gjort. – Avslutningsvis vill han framföra att han verkligen älskar sitt arbete och att hans licens är otroligt viktig för honom.

Överväganden

Ingen av parterna har begärt muntlig förhandling. Disciplinnämnden har tagit del av handlingarna i ärendet.

Disciplinnämnden gör följande bedömning.

Mot företagets uppgifter i anmälan angående överträdelser av företagets regler vid kreditgivningen har licenshavaren uppgett att han följt företagets instruktioner i detta avseende. Företaget har inte närmare specificerat vad i de olika granskade ärendena som utgör en överträdelse av de interna regler avseende kreditgivning som företaget åberopat i ärendet. Disciplinnämnden anser sig därför inte kunna lägga denna del av anmälan till grund för en disciplinpåföljd.

Företaget har även anmält att licenshavaren i ett kreditärende inte uppvisat anställningsavtal eller lönespecifikationer avseende en låntagare, trots att det står i kreditbeslutet att så ska ske då inkomsten avviker med mer än tio procent från inkomsten enligt UC. Licenshavaren har uppgett att han nu i efterhand inte kan minnas vilket ärende som företaget refererar till. Företaget har inte lämnat några närmare uppgifter om ärendet. Eftersom licenshavaren därmed inte har haft möjlighet att konkret bemöta det som läggs honom till last, finner disciplinnämnden att anmälan inte heller i denna del kan läggas till grund för en disciplinpåföljd.

När det gäller företagets anmälan rörande bristande fortlöpande uppdatering av kundkännedom har licenshavaren medgett det som läggs honom till last. Reglerna om kundkännedom är centrala för att säkerställa att det finns tillräckligt underlag vid företagets kreditprövning. De är också ett viktigt verktyg i kampen mot penningtvätt och finansiering av terrorism. Det är av stor vikt att reglerna efterlevs av anställda. Genom licenshavarens underlåtenhet att uppdatera kundkännedom har han brutit mot företagets interna regler, vilka grundar sig på lag och föreskrifter från Finansinspektionen.

Vad avser företagets anmälan om uppdrag utom tjänsten har licenshavaren inte bemött detta. Det finns emellertid inte grund för att ifrågasätta företagets uppgifter av vilka framgår att licenshavaren, vid sidan av sin tjänst, har innehått ett externt uppdrag som VD och styrelseledamot i ett bolag utan att anmäla detta på föreskrivet sätt till företaget. Han har därmed överträtt företagets regler och företaget har inte fått möjlighet att ta ställning till lämpligheten av att inneha uppdraget.

Sammantaget har licenshavaren inte uppdaterat kundkännedom i flera fall och inte anmält uppdrag utom tjänsten. Hans underlåtenhet i dessa avseenden har medfört att viktiga och centrala regler överträtts. Disciplinpåföljden bör bestämmas till en varning.

På disciplinnämndens vägnar

Ann-Christine Lindeblad

I nämndens beslut har deltagit justitierådet Ann-Christine Lindeblad, justitierådet Petter Asp, bolagsjuristen Mats Beckman, direktören Jack Junel och f.d. chefsjuristen Jan Persson.